

Nauka na wyciągnięcie ręki. Za nami 21. Noc Naukowców Politechniki Śląskiej

Datum 12.10.2026
Subjekt Politechnika Śląska w Gliwicach
Autor Jolanta Skwaradowska
Region Polsko
Kategorie Školství, Univerzity, Věda a výzkum

Ponad 270 aktywności - warsztaty, pokazy, eksperymenty i spotkania z badaczami - tak wyglądała 21. Noc Naukowców Politechniki Śląskiej. W sobotę, 10 października, Uczelnia otworzyła swoje laboratoria dla mieszkańców naszego regionu. Tegorocznej edycji przyświecało hasło „Nauka na wyciągnięcie ręki”, a jej program pokazał, że poznawanie świata nauki może być fascynującą przygodą dla osób w każdym wieku.

Wydarzenie jak co roku przyciągnęło tłumy zwiedzających, którzy mogli przekonać się, że nauka jest nie tylko fascynująca, ale także dostępna na wyciągnięcie ręki. Pracownicy, doktoranci i studenci Politechniki Śląskiej przygotowali liczne propozycje, które pozwalały obserwować naukowe zjawiska, a także samodzielnie eksperymentować i odkrywać tajniki nauki. Jak podkreślił Rektor Politechniki Śląskiej prof. Marek Pawełczyk, za organizacją Nocy Naukowców stoi ogromne zaangażowanie całej społeczności akademickiej.

- Jak co roku wydarzenie jest świetnie zorganizowane. Dziękuję wszystkim, którzy przyczynili się do jego przygotowania - pracownikom, doktorantom, studentom, a przede wszystkim zespołowi Centrum Popularyzacji Nauki. To ogromne przedsięwzięcie i wielka mobilizacja, ale także odpowiedź na ogromne zainteresowanie. Odwiedzających nie brakuje, przybywa też wystawców, warsztatów i nowych atrakcji - naprawdę jest tu co robić - podkreślił Rektor.

Noc Naukowców to nie tylko okazja, aby Uczelnia zaprezentowała swój potencjał naukowy.

- Uczelnia to nie tylko nauka i laboratoria, lecz także przestrzeń dla różnorodnych pasji, talentów i aktywności artystycznych. Nasi naukowcy mają wiele zainteresowań, angażują się w działalność artystyczną czy sportową, osiągając przy tym znaczące sukcesy. To wydarzenie jest doskonałą okazją, by pokazać również tę stronę naszej społeczności - powiedział Rektor.

Prof. Marek Pawełczyk zwrócił również uwagę na znaczenie wydarzenia dla najmłodszych, którzy dopiero poznają swoje zainteresowania i być może w przyszłości zdecydują się na studia na Uczelni. - To jest także inwestycja na przyszłość - zaznaczył, podkreślając, że Noc Naukowców pozwala dzieciom i ich rodzicom poznać Politechnikę Śląską z bliska.

O rosnącym zainteresowaniu wydarzeniem mówiła Prorektor ds. Studenckich i Kształcenia prof. Anna Chrobok.

- Na Politechnikę Śląską przychodzą zarówno małe dzieci, jak i seniorzy. To okazja, by przekonać się, jak rozwija się współczesna nauka i czym zajmują się badacze. Uczestnicy mogą poznawać badania z zakresu inżynierii i nowoczesnych technologii, odwiedzać laboratoria oraz brać udział w warsztatach - mówiła Prorektor.

O skali tegorocznej edycji opowiadała Dyrektor Centrum Popularyzacji Nauki dr hab. inż. Sandra Grabowska, prof. PŚ. Jak zaznaczyła, Noc Naukowców z roku na rok się rozrasta, a organizatorzy

stale poszerzają ofertę.

- W tym roku przygotowaliśmy 270 aktywności, w które zaangażowanych było ponad 1200 osób - podkreślała.

Prof. Grabowska wracała uwagę, że wydarzenie ma kilka celów: popularyzowanie wiedzy, zachęcanie do studiowania i prezentację tego co dzieje się w uczelnianych laboratoriach.

- Tworzymy jako uczelnia techniczna ogrom rozwiązań, które służą społeczeństwu i chcemy tym się pochwalić - mówiła.

Jak podkreślił obecny na inauguracji Nocy Naukowców Wiceminister Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. Marek Gzik, wydarzenie jest także okazją, by rozbudzać ciekawość świata i inspirować kolejne pokolenia do odkrywania nauki.

- To prawdziwa inwestycja w młode pokolenie - podkreślił.

O znaczenie nauki dla rozwoju miasta i społeczeństwa mówiła z kolei Prezydent Gliwic Katarzyna Kuczyńska-Budka, zwracając uwagę na bliską współpracę samorządu z Politechniką Śląską oraz na rolę wspólnych inicjatyw w budowaniu przyszłości regionu.

- Bez nauki świat nie idzie do przodu. To dzięki ludziom, którzy rozwijają wiedzę, prowadzą badania i zachęcają młodsze pokolenia do poznawania świata, możemy się rozwijać. Cieszę się, że tak wiele osób ceni naukę, jest otwartych na nowe doświadczenia i chce odkrywać to, co nieznane. Gliwice również stają się przestrzenią dla nowoczesnych rozwiązań i nowych technologii, a współpraca z Politechniką Śląską pozwala nam realizować ambitne plany. To ważny partner, z którym wspólnie budujemy przyszłość i tożsamość naszego miasta - podkreśliła Prezydent Gliwic.

Noc Naukowców odbywała się na wszystkich kampusach Politechniki Śląskiej: w Gliwicach, Katowicach, Zabrze i Rybniku. Na uczestników czekały laboratoria, symulatory - kolejowy i lotu, bolidy, pokazy oraz doświadczenia a nawet koncerty.

Jedną z propozycji była naukowa randka, czyli speed dating z badaczami. Prof. Aleksandra Ziemińska-Buczyńska wiceprzewodnicząca Rady Upowszechniania Nauki PAN wyjaśniała, że formuła ta umożliwia uczestnikom bezpośrednie rozmowy z naukowcami zajmującymi się różnymi zagadnieniami.

- Chodzi tu przede wszystkim o to, żeby umożliwić naszym odbiorcom krótkie, szybkie, intensywne spotkania z naukowcami, którzy realizują bardzo ciekawe badania w różnych tematach - mówiła.

Przygotowano trzy bloki tematyczne: środowisko, energia oraz nauki biomedyczne. Uczestnicy mogli usiąść z naukowcami przy kawie i ciastku, zadać pytania oraz dowiedzieć się czegoś więcej o prowadzonych badaniach.

Profesor Aleksandra Ziemińska-Buczyńska, która przez dziewięć lat kierowała Centrum Popularyzacji Nauki i współorganizowała Noce Naukowców, zwróciła również uwagę na znaczenie otwierania Politechniki Śląskiej na społeczeństwo i przybliżania nauki szerokiemu gronu odbiorców.

- Otwieranie drzwi uczelni jest niezwykle ważne, ponieważ prowadzone tu badania służą ludziom, a często także powstają dzięki ich zaangażowaniu. Nauka obywatelska to nurt, który w Polsce stopniowo zyskuje na popularności i angażuje coraz więcej osób we wspólne odkrywanie oraz rozwijanie wiedzy. Politechnika Śląska otwiera swoje drzwi, by pokazywać naukę w praktyce i umożliwiać każdemu zainteresowanemu wspólne eksperymentowanie - zaznaczyła.

Na każdym z wydziałów Politechniki Śląskiej na odwiedzających czekało wiele atrakcji. Jedną z nich przygotował Wydział Automatyki, Elektroniki i Informatyki. Jak mówił dr hab. inż. Krzysztof Simiński, prof. PŚ wydział zaoferował warsztaty, pokazy i wykłady popularnonaukowe, które pozwalały uczestnikom samodzielnie poznawać technologie.

- Wśród naszych atrakcji znalazły się kabinowe symulatory lotu, prezentacje dotyczące dronów i sztucznej inteligencji, a także wirtualne zoo, w którym wykorzystano AI. Automatyka, elektronika i informatyka są obecne w codziennym życiu, dlatego można pokazywać je w sposób zrozumiały również dla najmłodszych - mówił prof. Simiński.

Zwrócił też uwagę na rolę naukowców w przybliżaniu rzetelnej wiedzy. - To też jest nasze zadanie, aby każdemu tę naukę przybliżyć - zaznaczył, odnosząc się do zalewu informacji nienaukowych pojawiających się w mediach społecznościowych.

Szeroką ofertę przygotował również Wydział Chemiczny prezentujący różne oblicza chemii. Dr inż. Maciej Sowa opowiadał o doświadczeniach związanych z chemią materiałów, nanorurkami węglowymi i cieczami jonowymi, a także o pokazach reakcji chemicznych.

- Jedną z propozycji był pokaz „Nocna fauna w blasku chemii”, podczas którego prezentowano zjawiska świecenia wywoływane chemicznie, elektrycznie i w wyniku spalania. Nie zabrakło również zajęć z kosmetologii, w trakcie których uczestnicy mogli własnoręcznie przygotowywać kosmetyki oraz zajęć pomagających uczniom przygotować się do matury - mówił dr inż. Sowa.

Podczas Nocy Naukowców wręczono również nagrodę Popularyzator Nauki Politechniki Śląskiej za działania upowszechniające wiedzę w 2025 roku. W tym roku wyróżnienie to otrzymali:

- dr inż. Magdalena Zorychta-Tomsia z Wydziału Mechanicznego Technologicznego,
- dr inż. Małgorzata Adamiec-Organisiok z Wydziału Automatyki, Elektroniki i Informatyki,
- dr inż. Dawid Mrozek z Wydziału Budownictwa,
- dr inż. Marek Kciuk z Wydziału Elektrycznego.

Nocy Naukowców towarzyszyły również konkursy popularyzujące naukę, skierowane do dzieci i młodzieży w różnym wieku. Podczas wydarzenia wręczono nagrody laureatom, którzy przygotowali prace plastyczne przedstawiające wyobrażenia o naukowcach, komiksy popularnonaukowe oraz wywiady z badaczami.

Szczególnym punktem programu był wykład pt. „Od poruszenia do poruszającej muzyki” dr. hab. inż. Kamila Barczak oraz koncert Hengelo, zespołu łączącego współczesne rockowe brzmienie z inspiracjami muzyką lat 80., elektroniką i elementami jazzu.

Noc Naukowców Politechniki Śląskiej pokazała, że nauka może łączyć pokolenia i być poznawana nie tylko z książek, lecz także przez doświadczenie, rozmowę i samodzielne eksperymenty. Konkursy, warsztaty i spotkania z badaczami pozwoliły uczestnikom zobaczyć, jak różnorodne są dziedziny nauki i jak wiele z nich znajduje zastosowanie w codziennym życiu.

Organizatorem wydarzenia było Centrum Popularyzacji Nauki Politechniki Śląskiej. Jego realizacja nie byłaby jednak możliwa bez wsparcia partnerów i sponsorów.

Partnerem Instytucjonalnym Wydarzenia była Górnśląsko-Zagłębiowska Metropolia. Partnerem Wydarzenia była Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A. Partnerem Politechniki Śląskiej jest ORLEN S.A.

Sponsorami tegorocznej Nocy Naukowców byli: COIG S.A., DB Cargo Polska S.A., Górnśląskiego

Towarzystwo Lotnicze S.A., ING Bank Śląski i Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej – Gliwice Sp. z o.o.,

Darczyńcami byli Fundacja TAURON i Fundacja dla Wydziału Górnictwa, Inżynierii Bezpieczeństwa i Automatyki Przemysłowej Politechniki Śląskiej.

Patronat Honorowy nad wydarzeniem objęli:

- Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego, pan Marcin Kulasek,
- Śląska Kurator Oświaty, pani Aleksandra Dyla,
- Rada Upowszechniania Nauki PAN.

Patronat sprawowało: konsorcjum EURECA-PRO. Noc Naukowców Politechniki Śląskiej została włączona w obchody Roku Popularyzacji Nauki.

Patroni medialni: Radiu ESKA, Dziennikowi Zachodniemu i portalowi naszemiasto.pl.

Tekst Jolanta Skwaradowska

Zdjęcia Martin Huć, Maciej Mutwil, Rafał Paluszek, Jolanta Skwaradowska

https://www.polsl.pl/ps_aktualnosci/nauka-na-wyciagniecie-reki-za-nami-21-noc-naukowcow-politechniki-slaskiej